

„Fluturaș nu mai ai aripioare, Mirandolina ți le-a retezat...”

Doi fluturi înaripați de iubire dau târcoale unei libelule istețe, pusă pe farse, gata să zăpăcească un al treilea fluture, misogin. Îl sucește, îl învârteste, îl amețește pentru a-l părăsi tocmai când aripile-i înamorate se pregătesc de zbor. Aceasta este povestea *Hangiței*-libelulă pe care Alina Hiristea ne propune să o citim în spectacolul de la Baia-Mare ca pe o feerie într-un caliciu de floare. O lume în miniatură, îndeajuns să încapă în ea mai toate metehnele omenești, o glumă șoptită între două băți de aripi.

Personajele lui Goldoni pierd nota moralizatoare prin schimbarea de specie, câștigă în haz și fragilitate. Ne vom înduioșa cu siguranță de iubirea unei găze, lăsate să trăiască ceva mai mult de 48 de ore. Vom gusta ironia unei lecții administrate în doze mici, cât să nu ucidă o biată efemeridă, îndeajuns să o lecuiască de înfumurare.

Scenografia lui Adrian Buzaș nu cade în păcatul ilustrativului, reduce spațiul de joc la o imaginată masă, pe care sunt așezate trei farfurii uriașe în jurul cărora roiesc insectele. Raportul actor-recuzită este supradimensionat, după măsura reală găză-obiect. Pahare uriașe, furculițe și cuțite-spade, farfurii-iatace, dimensiunile sunt în spectacol o sursă în plus de umor. Costumele, admirabil exercițiu de imaginație aplicată, justifică situațiile de joc, dau aripi, la propriu, personajelor. Alina Hiristea cere actorilor atitudini caricaturale, inventează situații,

pune regia în slujba scenografiei. Așezată sub lupă, lumea insectelor o copiază în mic pe cea umană, îmbogățind-o cu dramul de fragilitate și îngăduință. Barbu Petru Radeșiu, Claudiu Pintican și Daniel Făt reușesc trei tipologii distincte, se mișcă cu inteligență pe granița dintre grotesc și caricatural. În *Fabrizio*, servitorul *Mirandolinei*, Serghei Focșa, propune un personaj-gândaș la care gestul și mimica devansează mesajul rostit, izbutind un rol de compoziție discret. Adriana Covaci, *Mirandolina*,

Barbu Petru RADEȘIU, Daniel FĂT și Claudiu PINTICAN
în *Hangița*

se vrea doar libelula jucăușă, căci la nivelul textului rostit suferă de artificial. Restul distribuției pune onest în valoare ideea regizorală.

Alina Hiristea propune în spectacole secvențe muzicale de legătură între scene care antrenează corpul de balet al teatrului. Carnavalul insectelor se repetă de la un punct în registrul coregrafic, lasă impresia unei opțiuni regizorale nehotărâte până la capăt pentru genul muzical sau pentru farsă. Muzica, deși agreabilă, este înregistrată, ceea ce creează o ruptură în continuitatea stilistică a spectacolului. Mai bine gestionate, aceste intermezzouri muzicale nu ar lăsa impresia ruperii tempoului de joc

actoricesc care rezonează cu frecvența bățăilor de elită.

Hangița, la Baia-Baia Mare, este un spectacol primăvărat, sensibil, cu un public definit. Data premierei, 14 februarie, ziua îndrăgostiților, nu este o coincidență, ci un calcul care arată că regizorii își pun problema cui și cum ne adresăm. Spectacolul are darul de a trezi tinerilor, de toate vârstele, interesul pentru teatru.

Teatrul Dramatic Baia-Mare. *Hangița* de Carlo Goldoni. Regia: Alina Hiristea. Scenografia: Adriana Buzaș. Cu: Adriana Covaci, Barbu Petru Radeșiu, Claudiu Pintican, Daniel Făt, Cristina Cârcei, Bianca Fărcaș, Serghei Focșa, Ioan Costin, trupa de balet a Săcții de revistă. Data premierei: 14 februarie 2002.

Semnat, indescifrabil

Printre dramaturgii ultimului deceniu, Yasmina Reza este un caz de succes. Cinci piese traduse și jucate în lumea întreagă au făcut-o celebră. Ea scrie piesa *Artă* într-un deceniu în care polemicile despre primatul esteticului în artă s-au stins, când teoriile s-au dovedit sterile, când artiștii și-au impus subiectivismul la rang de lege estetică, când denunțarea crizei artei s-a banalizat. Autoarea citează în personajele piesei reflexele consumatorului de artă, le citește în cheia socialului. Trei personaje, trei tipologii: intelectualul flegmatic, care refuză aprioric arta modernă, snobul ghidat de cota artistului și indiferentul, cel ce acceptă orice pentru că nu îl interesează nimic dintr-ale artei (să citim vieții?). Achiziția unui tablou la o sumă exorbitantă este mărul discordiei dintre cele trei personaje. Artă rămâne însă discurs de plan secund, deși în jurul tabloului se construiește întreaga piesă. Așa cum se întâmplă și în arta adevărată, conflictul scoate la lumină adevărul, aici adevărul relațiilor între cei trei. Coborâtă de pe piedestal, demonetizată,

arta lucrează în om, îl dezvăluie în adevărul său.

Piesa e o comedie. E o farsă în viziunea regizorului Adrian Roman. O farsă devine însă și spectacolul în care spectatorul se simte prins prin liber consimțământ: am cumpărat bilet, rezist până la capăt. Regizorul Adrian Roman nu pare a avea o lectură personală. Își propune să pună în valoare textul, dar nu reușește decât să-l illustreze. Deși scenografia părea generoasă, podiumul etajat condensează spațiile de joc, adună scenele numeroase și foarte scurte, modelul narativ propus de regie ucide ritmul, deviază discursul despre plictis spre un happening al plictisului în care publicul e parte activă. Mijloacele regizorale, adesea simpliste (numeroase și nesfârșite momente de heblu!), sunt lipsite de rafinamentul așteptat de la un discurs despre artă, fie el și pe plan doi. Costumele și decorul invită la o extremă rigoare și concizie a jocului, cu toate că sunt trădate senin tocmai de scenografie: aici intervine prima nedumerire a spectatorului, căruia jumătate de spectacol i s-a